

Doorslaande Tongen 2010

“Een kleine muzikale ontdekkingsreis”

Cursus door Mieke Smits

Inleiding

Welkom bij Doorslaande Tongen 2010.

Deze cursus zal vooral gaan over muziek om op te bewegen.
We gaan aan de slag met een wals, een mazurka en een schottish.
Daarnaast nog een langzame mars en een rondedans in 6/4-maat. Er kan ook nog worden gehuppeld.
Veel voor een weekeinde. We kijken wel hoever we komen.
Wat er over blijft is voor thuis.
Voor de liefhebber maken we wat uitstapjes naar versieringen en drieklanken voor de rechterkant.

Veel plezier toegewenst.

Mieke Smits

Achtergrond

Muziek maken voor dansers is dienstbaar zijn met je muziek.

Meestal staat de dans op de voorgrond en is voor de toeschouwers de muziek, alhoewel sfeerbepalend, toch slechts een achtergrondfranje.

We spelen voor de dansers en helpen hen te dansen, zoals zij dat willen. Ingetogen of vol overgave, snel of langzaam. We geven aan, wanneer ze gaan beginnen of eindigen, wanneer een nieuwe dansfiguur begint en wanneer welke danspassen gemaakt worden. We letten op of alles goed gaat en passen, waar nodig, snel even de muziek wat aan.

In wezen dansen we met onze gedachten mee en zijn zo één met de dansers.

Voor kinderen spelen we snel en voor ouderen wat langzamer. We zorgen dat de dansers niet uitglijden op een gladde vloer. We zorgen dat een danser na een sprong precies in de maat weer kan neerkomen. Als er tijdens het dansen steeds van paar gewisseld wordt, bepalen wij welk paar de dans zal gaan eindigen. Misschien die personen die iets goed te maken hebben of die elkaar waarschijnlijk meer dan leuk vinden.

Als we fouten maken in de melodie, is dat niet erg. De baskant is bepalend: die zorgt ervoor dat de dansers door kunnen blijven dansen. Waarschijnlijk horen de dansers het niet eens.

Hierna volgen enkele melodieën. We gaan kijken, hoe we er op kunnen dansen en bepalen daarna hoe we de melodieën gaan spelen.

Bij de melodieën staat wat achtergrondinformatie die de melodieën wat meer kan laten leven.

Mei

In de 16e eeuw was er een meidans die in diverse landen bekend was. In Engeland heette de dans 'Sellingers Round', in Nederland "de Boere May" en in Duitsland werd de melodie gebruikt om een gedicht uit 1549 op muziek te zetten: "Wie schön blüht uns der Maien". Aan het doorlopende ritme van dit laatste lied kun je zien dat het toch ook in Duitsland oorspronkelijk een dans was. Lieder werden voor 1600 meestal met wisselende ritmes gezongen.

Aan de diverse melodieën is te zien dat muzikanten meestal hun eigen draai gaven aan een melodie en zo werd eenzelfde melodie overal iets anders gespeeld en gezongen.

In Engeland heeft William Byrd in zijn clavecimbelboek "My Ladye Nevells Booke" (1591) de melodie opgeschreven met zeer veel variaties. In Duitsland nam Ernst Scheele de melodie als een Courante op in zijn luitboek uit 1619. In 1614 maakte Melchoir Tesner, een pastor, een hymne "Valet will ich dir geben" die erg lijkt op de meimelodie. De woorden kwamen van zijn collega Valerius Herberger, die de tekst schreef, nadat hij de pest had overleefd. Later heeft Johann Sebastiaan Bach deze melodie gebruikt in zijn Johannes Passion. De hymne ging terug naar Engeland, waar het een Palmpasen processielied werd onder de naam "All Glory, Laud and Honour".

In Nederland staat de melodie in "Hollantsche boerenlietjes en contredansen" van omstreeks 1700.

Van deze dans nemen we de Engelse en de Duitse versie. De Duitse versie is wat soberder en daardoor makkelijker te spelen. De Nederlandse versie is weer iets anders en wat lastiger te spelen op de trekharmonica.

De dans was een meidans en werd rond een meiboom gedanst.

De dans is als volgt:

Paren staan in een kring met het gezicht naar binnen. Iedereen houdt de handen vast.

Couplet:

1. Acht stappen naar links.
2. Acht stappen terug (met de dansrichting mee).

Refrein:

3. Vier wisselpassen naar binnen.
4. Achteruit vier stappen naar buiten. Handen los laten.
5. Nu tegenover de partner staan en wisselpas naar rechts, links, rechts, links.
6. Iedereen draait om zijn eigen as rechtsom.

De coupletten variëren: bijvoorbeeld samen met je partner 8 passen rechtsom draaien en daarna weer linksom. Of in 8 passen do-si-do en daarna in omgekeerde richting weer do-si-do.

Ik heb de Engelse en de Duitse versie opgeschreven. De Duitse versie is wat makkelijker te spelen.

Mei

Europa, trad. 16e eeuw

(3) (3) (3) (3) 5 6 6 6 (6) 7 (5) 6 6 5 6 6 6 5

G C G C

⁵
(3) (3) (3) 5 6 6 6 (6) 7 (5) 6 6 5 6 6 6 7

G C G C

⁹
7 7 7 (5) 6 7 7 7 7 7 7 (5) 6 (4) (4) 6

C G Dm F

¹³
6 (5) 6 6 5 6 6 (5) 7 7 (5) 6 6 (5) 6 6 5 6 6 6

C G C G C G C

Mei 2

Europa, trad. 16e eeuw

6 6 6 (5) 7 (6) (6) 8 (7) (7) 8 (6) 7 (6) (6) (6) 7 (5)
F C F

5
6 6 6 (5) 7 (6) (6) (6) 8 (7) (7) 8 (6) 7 (6) (6) (6) 8
F C F

9
(7) (7) 8 (6) (7) (7) (7) (6) 8 (7) (7) 8 (6) 7 (7) (6)
F C G

13
(6) 8 (6) (6) 7 (5) 7 (6) 8 (6) 7 (5) 7 (5) 6 5 6 6 6 (7) 6 6
F C G C G C C 1 2
C C

Valet will ich dir geben.

Melchoir Tesner

Musical notation for the first system (measures 1-5). The staff is in treble clef with a common time signature. The notes are: C4, G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4. The first measure has a repeat sign. The second measure has a repeat sign. The third and fourth measures have a first ending bracket above them. The fifth measure has a second ending bracket above it. Fingering numbers are written below the notes: 3, 5, 5, 5, 6, 6, 6, 7, 7, (5), (5), 6, 6, 3, 6, 6 (5). Chord labels are written below the staff: C (of G), G, C, G, C, C.

Musical notation for the second system (measures 6-9). The staff is in treble clef with a common time signature. The notes are: D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4, B3, A3, G3, F3, E3, D3, C3. The first measure has a repeat sign. Fingering numbers are written below the notes: 7, 7, (5), 6, 6, 5, 6, (3), 6, (5), 6, 5, 5, (3), (3). Chord labels are written below the staff: C, G, Dm, G.

Musical notation for the third system (measures 10-14). The staff is in treble clef with a common time signature. The notes are: D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4, B3, A3, G3, F3, E3, D3, C3. The first measure has a repeat sign. The second and third measures have a first ending bracket above them. The fourth measure has a second ending bracket above it. Fingering numbers are written below the notes: 4, (3), 5, (4), 5, (3), 4, 4, 5, 4, (2), 3, 3, 3, 6 (5), 3. Chord labels are written below the staff: C, G, C, G, C, C.

Van Goosen

Goosen was waarschijnlijk een schertsfiguur uit het 17e eeuwse theater. Oorspronkelijk kwam de melodie uit Frankrijk en heette die "Joyeuse". Veel is er niet over bekend. In Nederland was er een tekst op.

De melodie is opgeschreven in "Der Fluyten Lusthof"(1644-1655) van Jacob van Eyck, de blinde stadsbeiaardier van Utrecht. Van Eyck speelde op mooie avonden op zijn blokfluit bekende melodieën op het Jans Kerkhof. Hij varieerde en improviseerde op de melodieën, zoals gebruikelijk was in die tijd. Zijn improvisaties zijn opgeschreven in Der Fluyten Lusthof en zo weten we nog steeds hoe er in de 17e eeuw geïmproviseerd werd.

De melodie spelen we als een Schottisch.

Een schottisch is een paardans uit het begin van de 19e eeuw. De naam Schottisch duikt echter al in de 18e eeuw op. Mozart heeft er nog muziek voor geschreven.

De dans gaat in de basis als volgt:

1. Wisselpas naar links (voor de man), wisselpas naar rechts. Vaak wordt er een klein "hopje" aan het einde van elke wisselpas gemaakt.
2. Dan draaien: Stap naar links, kleine sprong op linkerbeen, stap naar rechts, kleine sprong op het rechterbeen. Dit een keer herhalen.

"Einmal hin, einmal her,
und herum, das ist nicht schwer". Het Duitse kinderliedje "Brüderlein,
komm tanz mit mir" vertelt precies hoe je de Schottisch moet dansen.
(Voor de Pipi Langkousliefhebbers: deze melodie floten de twee boeven
altijd).

Ik heb drie versies van de melodie opgeschreven, de oorspronkelijke melodie, een basisvorm ervan en een snellere variatie op de melodie.

Van Goosen

Jacob van Eyck (1590-1657)

The image shows a musical score for the piece 'Van Goosen' by Jacob van Eyck. It consists of three staves of music, each with a treble clef and a key signature of one flat (Bb). The time signature is common time (C). The first staff contains 12 measures of music. The second staff starts at measure 5 and contains 8 measures. The third staff starts at measure 9 and contains 8 measures. Each staff includes guitar fingering numbers (1-5) and chord diagrams for the bass line. The chords are: F, Bb, C, A, Bb, C, D, C, F, Bb, C, G, C, F, Bb, C, D, C, F.

(4) (4) 6 (3) 4 4 (2) 3 3 3 4 4 5 (3) (3)
F Bb C A Bb C D C F

5
3 4 3 4 (3) 5 (3) (3) 5 6 (5) 6 (5)
Bb C G C

9
(4) (3) (4) (4) (4) 5 3 3 4 4 5 (3) (3)
F Bb F C A Bb C D C F

Van Goosen, vereenvoudigd.

[Composer]

The image shows a musical score for a piece titled "Van Goosen, vereenvoudigd." by an unknown composer. The score is written in treble clef with a key signature of one flat (Bb) and a time signature of common time (C). It consists of three staves of music, each with a starting measure number (1, 5, and 9) and a series of notes with fingerings and chord symbols below them.

Staff 1 (Measures 1-8):

- Measure 1: (4) F
- Measure 2: 6
- Measure 3: (3) Bb
- Measure 4: 4 C
- Measure 5: (2) 3 C
- Measure 6: 3
- Measure 7: 4
- Measure 8: (3) F

Staff 2 (Measures 5-8):

- Measure 5: 3 Bb
- Measure 6: 4
- Measure 7: 3 C
- Measure 8: 4 (3) 5 G
- Measure 9: (3) 6 C
- Measure 10: 6 C

Staff 3 (Measures 9-16):

- Measure 9: (4) F
- Measure 10: (4) C
- Measure 11: (3) F
- Measure 12: (4) C
- Measure 13: 5
- Measure 14: 3
- Measure 15: 4
- Measure 16: (3) F

Van Goosen. variatie.

van Eijck

Musical notation for the first staff, starting with a treble clef, a key signature of one flat (Bb), and a 4/4 time signature. The melody consists of eighth and quarter notes. Below the staff, the following fingering and chord sequence are provided:

(4) 5 (4) (4) 6 (3) 4 4 (2) 4 (2) 3 3 4 3 4 4 5 4 5 5 3 3 (2) (3)
 F Bb C A Bb C D C F

5

Musical notation for the second staff, starting with a repeat sign. The melody continues with eighth and quarter notes. Below the staff, the following fingering and chord sequence are provided:

3 (2) 4 (3) 3 3 3 4 (3) 5 (3) 5 6 (5) 5 6 (5) 7 6 (3) 5 6 (5)
 Bb C G C

9

Musical notation for the third staff, starting with a repeat sign. The melody continues with eighth and quarter notes. Below the staff, the following fingering and chord sequence are provided:

(4) (4) (4) (4) (4) (4) (4) (4) (4) 5 6 (4) 7 (4) 7 6 8 7 8 6 (5) 7 (6)
 F C F C A Bb C D C F

Boerendochter

De boerendochter is een dans die met veel hartstocht gedanst wordt bij de folkloristische dansgroepen uit het oosten van het land.

De dans schijnt oorspronkelijk uit Denemarken te komen en is van daaruit overgewaaid naar Duitsland, Nederland en Frankrijk.

Bij deel A wordt er in Nederland aan het begin van elke zin een flinke stamp gegeven, waardoor het lichaam een voorwaartse houding krijgt. In Frankrijk wordt de dans zonder "stamp" gedanst.

De dans wordt gedanst door één man en twee vrouwen. De man staat in het midden. In Nederland wordt de dans vaak gevolgd door de Vechtdans, alsof bij de Boerendochter de man teveel naar andermans vrouwen gelonkt heeft en de rechtmatige "eigenaar" wel even verhaal komt halen.

De passen gaan als volgt:

De man en de vrouwen vormen een kleine kring.

Acht huppelpassen naar links met op de eerste en de vijfde tel een stamp.

Acht huppelpassen naar rechts met op de eerste en de vijfde tel een stamp.

De kring opent zich met de man in het midden. Iedereen blijft huppelen.

De vrouw rechts van de man huppelt onder het "poortje" van de man en de andere vrouw door, daarna huppelt de man haar achterna, onder het poortje door. Daarna hetzelfde, waarbij de linkervrouw begint.

Boerendochter.

trad. Nederland

The image shows a musical score for the piece 'Boerendochter'. It consists of two staves of music in C major, common time. The first staff contains the first four measures, and the second staff contains measures 5 through 8. The music is written in a treble clef. Below the notes, there are guitar-style fingering numbers (8, 7, 6, 7, 8) and chord diagrams (C, G, C, G, C). The second staff begins with a measure number '5' above the first note. The chord diagrams for the second staff include C, F, Dm, G, C, G, and C.

De boer had maar ene schoen

Dit is een schertslied. De oudst bekende bron is een geschrift uit 1860.

De boer had maar ene schoen: weinig genoeg, genoeg, genoeg!
De boer had maar ene schoen: weinig genoeg!
Een schoen zonder hak der an, de boer is geen edelman
Een schoen zonder hak der an, de boer die is geen edelman!

De boer had maar ene broek: weinig genoeg, genoeg, genoeg!
De boer had maar ene broek: weinig genoeg!
Een broek zonder zak er in, de boer is geen edelman
Een broek zonder zak er in, de boer die is geen edelman!

De boer had maar ene jas: weinig genoeg, genoeg, genoeg!
De boer had maar ene jas: weinig genoeg!
Een jas zonder knoop der an, de boer is geen edelman
Een jas zonder knoop der an, de boer die is geen edelman!

De boer had maar ene kous: weinig genoeg, genoeg, genoeg!
De boer had maar ene kous: weinig genoeg!
Een kous met een gat er in, de boer is geen edelman
Een kous met een gat er in, de boer die is geen edelman!

De boer had maar ene hemd: weinig genoeg, genoeg, genoeg!
De boer had maar ene hemd: weinig genoeg!
Een hemd zonder slip er an, de boer is geen edelman
Een hemd zonder slip er an, de boer die is geen edelman!

De boer had maar ene pet: weinig genoeg, genoeg, genoeg!
De boer had maar ene pet: weinig genoeg!
Een pet zonder klep er an, de boer is geen edelman
Een pet zonder klep er an, de boer die is geen edelman!

De boer had maar ene vrouw: meer dan genoeg, genoeg, genoeg!
De boer had maar ene vrouw: meer dan genoeg!
Een vrouw met een kop der op, de boer had een reuze strop
Een vrouw met een kop der op, de boer die had een reuze strop

We gaan deze melodie als een mazurka spelen.

De mazurka is een oorspronkelijk Poolse dans. De dans heeft altijd een 3/4 maat met een flink accent op de eerste tel.

De Mazurka bestaat in diverse landen, maar wordt overal anders gedanst. In Polen wordt er nog in de lucht geklakt met de schoenen, in Frankrijk is het een zwoeleromantsiche dans geworden. In Nederland wordt er gestampt op de eerste tel. Meestal worden hier twee mazurkapassen afgewisseld door twee walspassen.

Kenmerkend voor de Mazurka is het abrupte einde. Er wordt aan het eind van de dans niet langzamer gespeeld. Ook de diverse delen van de dans (A-deel, B-deel), worden abrupt beëindigd. De muzikant moet dus iets gaan verzinnen om de dansers te laten weten dat het einde nadert. Vaak wordt de melodie aan het einde van de dans iets veranderd of wordt er opeens meerstemmig aangezet.

De boer had maar ene schoen.

trad. Nederland

5 3 4 5 6 5 4 4 3 (3) 4 (3) 4 3 3
C G C

5
3 4 5 6 5 4 4 3 (3) 3
C G C

9
(4) (4) (4) (4) 5 5 (3) 4 4 (4) 5 5
F C G C

13
(4) (4) (4) (4) 5 5 6 5 (3) 4 (2) 3 3
F C G C

De Doode Marsch

Deze mars is opgetekend rond 1850 door een zekere Beukema. Het is niet zeker welke Beukema dat geweest is (er staan meerdere initialen op de geschriften).

Een mars is altijd een muziekstuk om op te lopen. Het stuk heeft altijd vier tellen in een maat en voor elke stap is er een tel.

Een dodenmars werd meestal gebruikt om een begrafenis een statig aanzien te geven. Het gaat ook hier altijd om een maatverdeling in vieren. Anders dan bij een gewone mars wordt er vaak een zogenaamd gepunteerd ritme gebruikt, dan bestaat één tel uit een $3/16$ e en $1/16$ e tel. Dit om de statigheid nog te verhogen.

Doode Marsch

trad. Nederland Midden 19e eeuw

The musical score for 'Doode Marsch' is presented in four staves. The first system (measures 1-4) features the following chords and fingerings:

- Staff 1: Chords Dm, A, Bb, A. Fingerings: 3 (2) 4 (3) 5 (3) 4, 4, 3 4 (2) 3, 4 4.
- Staff 2: Fingerings: 7, 6 (4), (4).
- Staff 3: Fingerings: 5, (4) 4, 3.
- Staff 4: Chords Dm, A, Bb, A. Fingerings: 7 (6) 8 (7) 9 (7) 8, 7, 7 8 (6) 7, 7 (4).

The second system (measures 5-8) features the following chords and fingerings:

- Staff 1: Chords F, Gm, A, Dm, Fine. Fingerings: (4) (4), (4) 5 (3) 4, 4 4, 3 (2).
- Staff 2: Fingerings: (3), (3), (4) (4) 5, 3.
- Staff 3: Fingerings: 3, 3, 3, 3.
- Staff 4: Chords F, Gm, A, Dm, Fine. Fingerings: (7) (7), (8) 9 (7) 8, 7 7, 7.

9

B $\flat$ C F

4 4 5 5 6 (5) 6 (4) (4) (3)

3 3 (4) (3) 3

3 4 (3)

9

4 4 5 5 6 (5) 6 (4) (4) (3)

B $\flat$ C F

13

A B $\flat$ C F *D.C. al Fine*

6 6 7 (5) (4) 5 5 5 (3)

(4) 4 4 (3) 4

4 3 3

13

6 6 7 (5) (4) 5 5 5 (3)

A B $\flat$ C F *D.C. al Fine*

Laten dansen

Om dansers fijn te laten dansen moet de muziek aan een aantal voorwaarden voldoen.

1. De muziek moet ritmisch correct zijn.
  - alles goed in de maat spelen, waarbij er vooral op de bassen gelet moet worden.
  - de accenten moeten volgens de danspassen zijn.

Het is goed om eerst goed naar een dans te kijken. Klap de voetbewegingen mee en je krijgt al een idee waar de accenten moeten liggen. Accentueer sprongen nog eens extra. Geef aan, wanneer er een nieuwe dansfiguur begint.

2. De muziek moet steeds doorgaan. Er moet een beweging naar voren in zitten. Het einde van een muzikale zin is eigenlijk alweer een opmaat voor de volgende muzikale zin. De danser moet het gevoel hebben dat de muziek steeds maar doorgaat, zoals hij/zij dat ook wil.

Er zijn diverse manieren om muziek steeds voort te stuwen. Je kunt aan het einde van een muzikale zin de danser het gevoel geven dat de muziek verre van klaar is:

Dit kan door middel van de akkoordkeuze. Wanneer een muzikale zin eindigt met een vragend akkoord, voel je al dat er een antwoord volgt en dat de muziek dus verder gaat.

Je kunt ook een zogenaamde leidtoon gebruiken die aangeeft dat er nog meer muziek komt.

Je kunt aan het einde van een muzikale zin de melodie iets veranderen, zodat er een opmaat ontstaat naar de volgende muzikale zin. Je hebt als het ware zo'n haast met het spelen van de volgende

zin, dat je de eerste toon ervan alvast begint te spelen in de laatste maat van de huidige zin.

3. De dans heeft een begin en een eind. Voordat de danser begint te dansen, moet hij/zij al in de sfeer gebracht zijn. Je begint een intro te spelen en geeft aan, wanneer de eigenlijke dans begint. Het intro is altijd kort en geaccentueerd. Meestal komt er na het intro een minipauze van een tel. Zo begint een dans niet plompverloren en hoort de danser wat het ritme zal zijn. Meestal is het intro het laatste stuk van het B-deel van een dans. Aan het einde van de dans begin je de laatste zin meestal langzamer te spelen. Een mazurka eindigt echter altijd abrupt. Zorg dat de dansfiguren wel klaar zijn.

Drieklanken

Op een trekharmonica liggen de drieklanken links voor het oprapen. Aan de rechterkant kun je ook drieklanken spelen, alleen daar zul je hier de drieklanken zelf moeten samenstellen. Door veel daarmee te oefenen leer je vanzelf de akkoordpatronen. Ik heb wat oefenpatroontjes opgeschreven.

Maar wat brengt je dat?

Naar mijn mening veel. Door langzaam te gaan voelen welke knoppen bij elkaar horen in een akkoord, maak je voor jezelf de weg vrij om een melodie te gaan versieren of te omspelen. Je leert tevens op een mooie manier een zangstem of een ander instrument te begeleiden. Je kunt een melodie ook een tweede stem geven.

Ik heb allereerst wat knoppenschema's gemaakt van de meest gebruikte akkoorden op de CF-trekharmonica .

Het leukste is om zelf drieklanken te bedenken, of liever combinaties van drieklanken. Daarvoor heb ik een paar knoppenchetsbladen toegevoegd. Zo kun je direct de mooie combinaties opschrijven. Misschien wordt het wel een aansprekend muziekstuk.

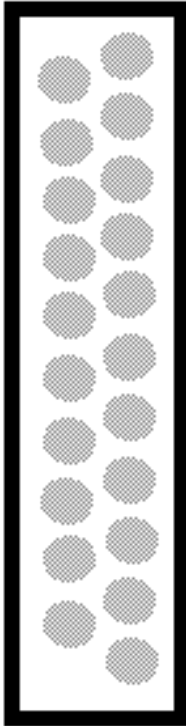
Je kunt de bassen erbij passen, maar misschien is het in het begin wel leuker om alleen naar de rechterkant te luisteren. Neem de tijd om een sfeer neer te zetten met akkoorden.

Opdracht:

Maak zonder te letten op akkoordnamen of op de bassen een rij met drie drieklanken, alleen aan de rechterkant. Het hoeven geen harmonische drieklanken te zijn. Het mag best wat wringen. Teken de drieklanken in de lege schema's. Misschien weet je wel een langere rij met drieklanken.

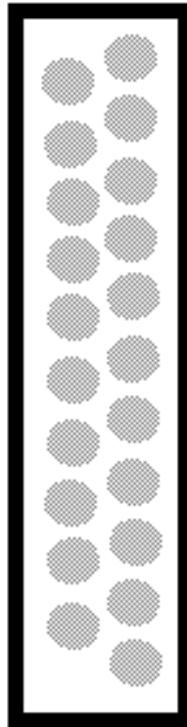

KNIE

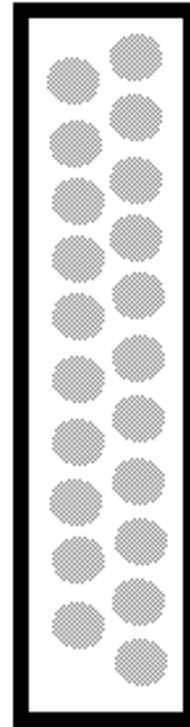
KIN

KNIE

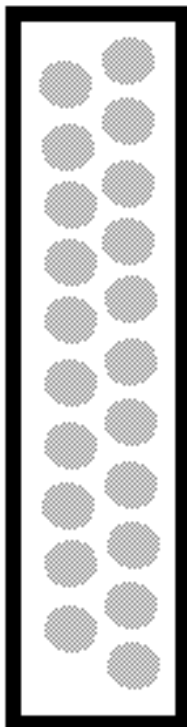
KIN

KNIE

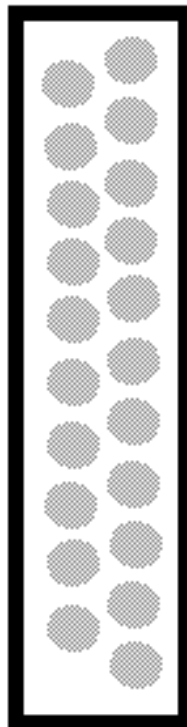
KIN

KNIE

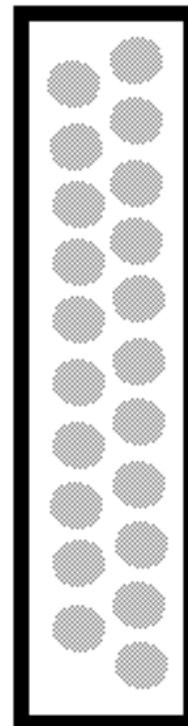
KIN

KNIE

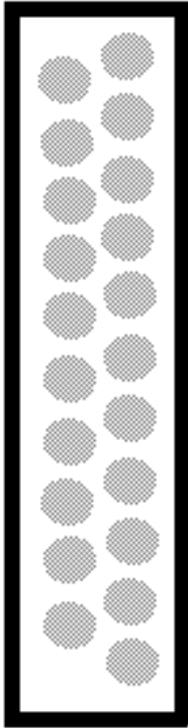
KIN

KNIE

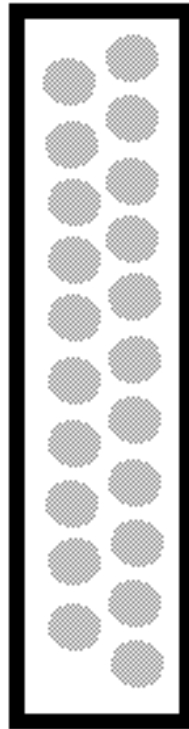
KIN

KNIE

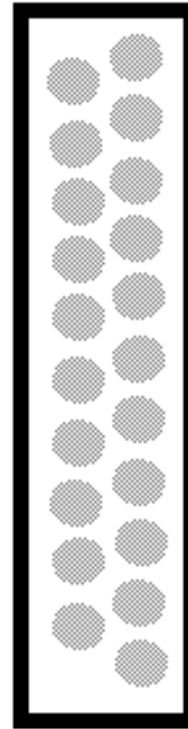
KIN

KNIE

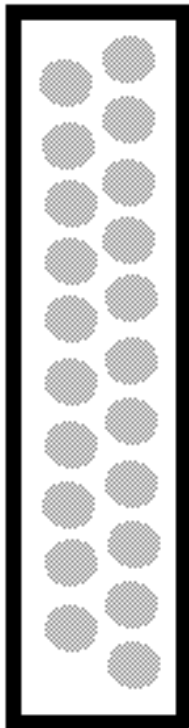
KIN

KNIE

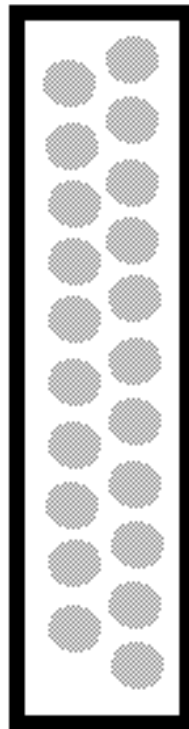
KIN

KNIE

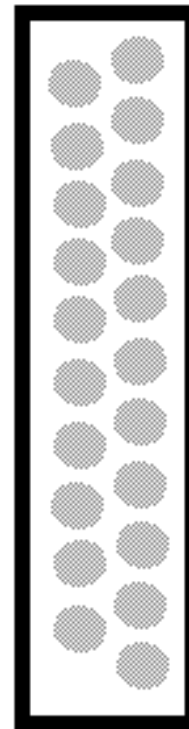
KIN

KNIE

KIN

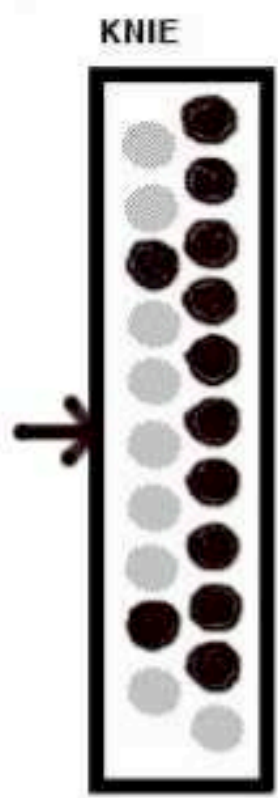
KNIE

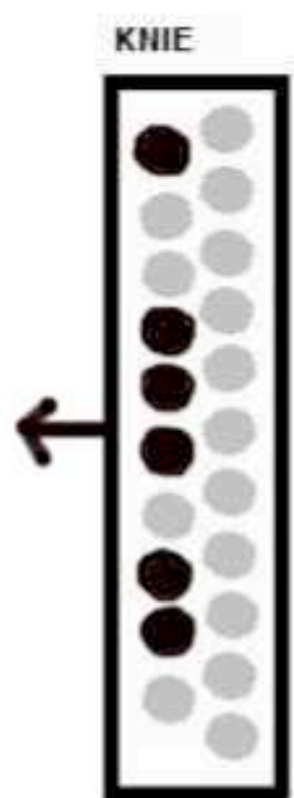
KIN

Op de volgende bladzijde heb ik de tonen die akkoordeigen zijn opgeschreven voor de meest voorkomende akkoorden op een CF-trekharmonica ,et gedraaide 5e toets in de binnenrij.

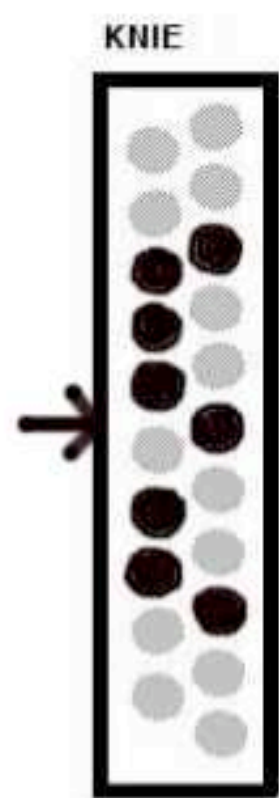
Probeer bij de Duitse versie van het meilied bij elke maat een toon mee te spelen die bij het onderliggende akkoord past.

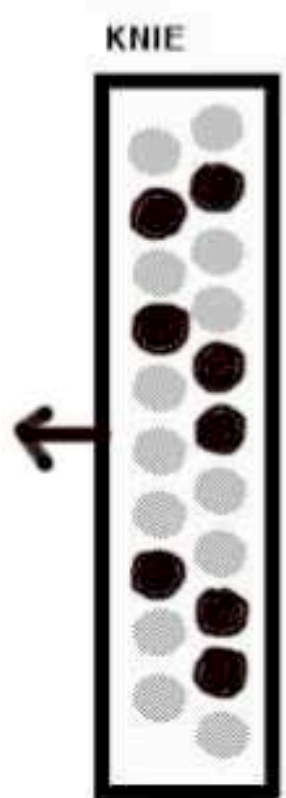
KIN
C

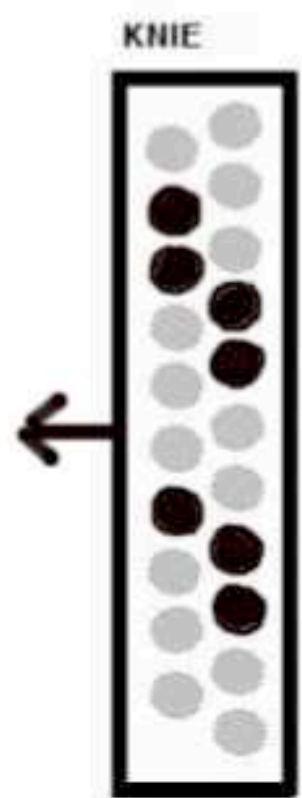
KIN
C

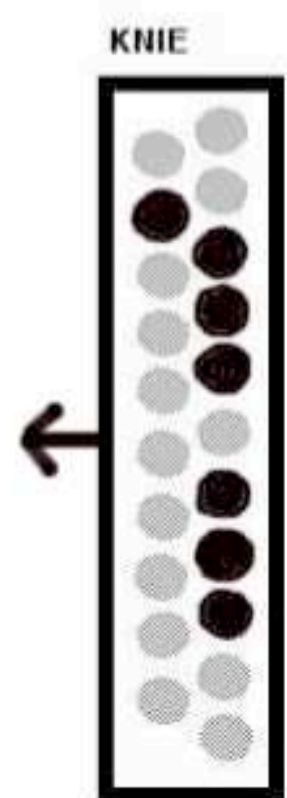
KIN
F

KIN
G

KIN
Bes

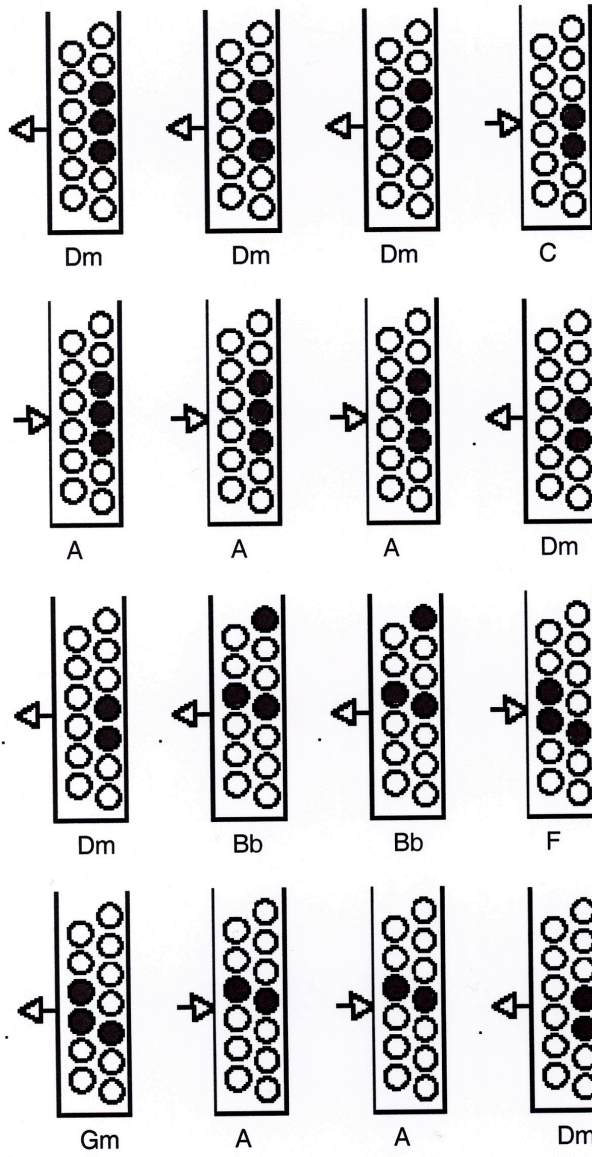
KIN
Dm

Tumbalalaika

Russisch/Joods

The image shows a musical score for the piece 'Tumbalalaika'. It consists of two staves of music in 3/4 time, written in a key with one flat (B-flat major or D minor). The first staff begins with a treble clef and a 3/4 time signature. The melody is written in eighth notes. Below the staff, the following fingering and chord sequence are provided: 5 5 5 5 5 (3) 4, 4, 5 5 5 5 5 (3) 4, 3. The chords are Dm, C, A, and Dm. The second staff begins with a measure rest marked '9'. The melody continues with eighth notes. Below the staff, the following fingering and chord sequence are provided: 3 4 5, 7 7, 8 (6) 7, (4) (4), (5) (4) (3), 4 4 5 (3) 4, 3. The chords are Dm, Bb, F, Gm, A, and Dm.

Tumbalalaika in akkoorden.

Mieke Smits/Doorslaande Tongen 2010

Walsje in akkoorden.

Dm	Dm	C	C	Bes	Bes
F2x	A	A	Dm	Dm	F
F	C2x	Dm	Dm	C	C
Bes	Bes	F2x	A	A	Dm
Dm	A	A	Dm2x		

Mieke Smits / Doorslaande Tongen 2010

Versieren en variëren

Van vooral volksmelodieën bestaan er meestal meerdere versies. Doordat de melodieën meestal op het gehoor aangeleerd worden, ontstaan er kleine regionale verschillen bij dezelfde grondmelodie. Toch blijft het wonderlijk hoe weinig sommige melodieën door de eeuwen veranderd zijn. Soms worden melodieën moedwillig veranderd, omdat ze gebruikt worden voor een ander doel. Een dansmelodie wordt een lied en moet zich aanpassen aan de tekst. Een volksdeuntje wordt een kerkpsalm en wordt ontdaan van een al te frivol ritme.

Melodieën kunnen versierd worden. Vrijwel altijd blijft het basisritme en het akkoordschema gelijk, maar de melodie kan binnen deze grenzen naar hartelust veranderd worden. Natuurlijk zorgen de meeste componisten en muzikanten er wel voor dat de oorspronkelijke melodie nog steeds op de achtergrond herkenbaar blijft.

Vaak worden kleine nootjes toegevoegd, binnen een melodie kan overgegaan worden op een andere toonsoort, er worden trillers toegevoegd en noem maar op. In de volksmuziek is dit heel gebruikelijk. Improvisaties worden onthouden gebruikt voor de afwisseling. In de klassieke muziek wordt er eigenlijk ook oneindig versierd, maar dan heeft de componist deze versieringen uitgeschreven als onderdeel van een concertwerk.

Omgekeerd kan een vaak op het oog/oor ingewikkelde melodie vaak makkelijk ontdaan worden van alle versieringen, waarbij er een soort "schets" van de melodie overblijft. Opeens wordt de structuur duidelijk en wordt het gemakkelijker de essentie van de melodie goed neer te zetten.

Versieropdracht.

6 6 6 (3) 7 7 7 6 6 6 6 (3) 7 7 7
C G C G C G C G

Een melodie is meestal een simpel motiefje dat op allerlei manieren versierd wordt. Probeer bovenstaand motiefje te versieren.

Je mag vanalles proberen.

Je kunt het ritme veranderen. Je kunt hard en zacht spelen.

Je kunt tussentonen maken.

Je kunt versnellen en vertragen. Je kunt een tweede stem maken.

Je kunt andere akkoorden of bastonen gebruiken.

En nog veel meer.

The Carmans Whistle

Engeland 16e eeuw

6 6 6 (3) (4) (4) 5 4 6 6 6 (3) 5 (3) 5 (3)
C G F C G Dm G

(3) (4) 4 5 3 4 4 3 (3) (4) 4 5 4 (2) 3 3
F C G C F C G C

Dit is een erg leuke melodie om zelf te versieren. Probeer het vraag-en antwoordspel in de melodie daarbij te behouden.

Goddesses

Playford, 1651.

The first system of musical notation consists of a single staff in treble clef with a key signature of one flat (B-flat) and a common time signature (C). The melody begins with a repeat sign. The notes are: G4, A4, Bb4, A4, G4, F4, E4, D4, C4, Bb3, A3, G3, F3, E3, D3, C3. The first ending (marked '1') contains the notes: G4, A4, Bb4, A4, G4. The second ending (marked '2') contains the notes: G4, A4, Bb4, A4, G4. The piece concludes with a double bar line.

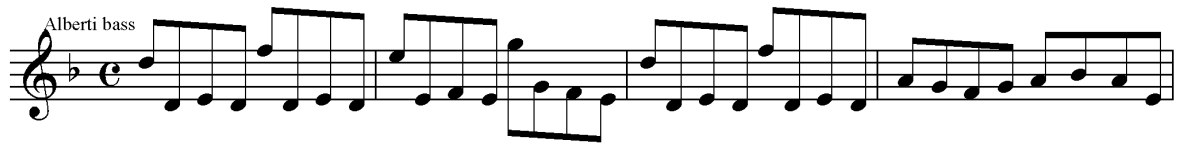
3 3 4 (2)3 4 4 5 (3)4 3 3 4 (2)3 (4) (4) (4) (4) (4) (4)
Dm C Bb A G A Bb

The second system of musical notation begins with a measure number '6' above the staff. The melody continues from the first system. The notes are: D3, C3, Bb3, A3, G3, F3, E3, D3, C3, Bb3, A3, G3, F3, E3, D3, C3. The first ending (marked '1') contains the notes: D3, C3, Bb3, A3, G3. The second ending (marked '2') contains the notes: D3, C3, Bb3, A3, G3. The piece concludes with a double bar line.

6 (4) (3) (4) 5 4 3 4 4 3 3 4 3 3 3 3 3 3
F C Bb A Dm C Dm

Variaties op Goddesses

Playford, 1651
arr. Mieke Smits

7 3 (2) 3 8 3 (2) 3   7 4 (3) 4 8 5 (3) 4   7 3 (2) 3 8 3 (2) 3   (4) 5 (3) 5 (4) (4) (4) 4
Dm   C   Bb   A

4 3 4 3 5 4 (2) 3   5 4 5 4 6 5 (3) 4   4 3 4 3 (4) 4 (2) 3   (4) (4) (4) (4) (4) (4) 4
Dm   C   Bb   A

6 (4) (6) 7 (5) 6 5 4 8 (6) 7 5 8 7 6 (4) 4 3 (3) 4 (2) 3 3
F   C   Bb   A   Dm

(7) 6 (6) (4) 6 (3) (6) (4) 8 5 7 4 6 3 7 4 (8) 4 (6) 3 (7) 3 9 4 7 3 8 3 7 3
F   C   Bb   A   Dm

